

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „ДУНАВСКА ЗЕМЯ“

с. Ковачица, п.к.3643, ул. „Главна“ № 1, тел. 0893505364, e-mail: info-1209013@edu.mon.bg

Утвърждавам: п.п.

Цветомир Колицов

Директор на ПГ СС „Дунавска земя“ - с. Ковачица

СТРАТЕГИЯ

за развитие на Професионална гимназия по селско стопанство „Дунавска земя“, с. Ковачица

за периода от 2023 до 2028 г.

Настоящата Стратегия за развитие на Професионална гимназия по селско стопанство „Дунавска земя“, с. Ковачица е разработена съобразно спецификата на училището и приоритетите в развитието на професионалното образование в съвременните условия. Стратегията за развитие на Професионална гимназия по селско стопанство „Дунавска земя“, с. Ковачица е разработена в съответствие с изискванията на чл. 263 ал. 1, т. 1 от ЗПУО и е съобразена с националната и европейската политика в образованието. Стратегията е одобрена на заседание на обществения съвет (Протокол № 7/05.09.2023 г.), приета е на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 11/14.09.2023 г. и утвърдена със Заповед № 643/14.09.2021 г., актуализирана със Заповед № 638/14.09.2023 г.

Срокът за изпълнение на тази стратегия е до 2028 г.

Стратегията се актуализира в началото на всяка учебна година, както и в случаите на значителни промени в организацията на работата в училището или на нормативната база в средното образование.

На основата на тази стратегия се изготвя годишен план за дейностите с конкретни срокове и отговорници.

Настоящата стратегия очертава в дългосрочен план пътя и насоките за развитие, основните тенденции, цели, задачи и приоритети в дейността на училищната институция, както и ресурсите, с които училището ще постигне нейното изпълнение. С реализирането на стратегията ще се отговори на очакванията на участниците в образователния процес:

1. Учениците - създаване на оптимални условия за обучение, възпитание и социализация на всеки ученик съобразно индивидуалните му способности и потребности чрез изграждане на образователно пространство, в което всеки ученик да намери себе си, да почувства и съпреживее ситуация на успех в процеса на своето обучение; формиране у учениците на нагласа за непрекъснато образование, саморазвитие и самореализация;

2. Родителите - удовлетворяване на очакванията за съвременна организация на образователния процес и постигане на по-високо качество и по-високи резултати от училищното образование;

3. Обществото и пазара на труда - изграждане у учениците на социално-значими жизнено ценности, професионално-личностни компетенции, които да отговарят на потребностите на обществото;

4. Педагогическите специалисти - развиват умения да организират, координират и контролират дейностите по време на преподаването, да прилагат конструктивни подходи на сътрудничество, да осъществяват методическа и организационна подкрепа, да идентифицират собствените потребности от продължаваща квалификация и др.

5. Характеристика на училището

Стратегията за развитие на ПГ по СС „Дунавска земя”, с. Ковачица е съобразена с действащите национални и европейски нормативни документи:

- Закона за предучилищното и училищното образование ;
- Стратегия за ефективно прилагане на информационни и комуникационни технологии в образованието и науката на Р България /2014-2020 г./
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността /2014-2020 г./
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 година;
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013-2020 г./;

- Националният план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания в системата на народната просвета;
- Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства /2015-2020 г./;
- Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в България за периода 2015-2020 година;
- Национален план за изпълнение на дейностите по Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри /2014-2020 г./;
- Конвенцията на ООН за правата на детето, която е ратифицирана и е станала част от вътрешното ни законодателство;
- Световната програма на ЮНЕСКО и ООН "Образование за всички";
- Закона за закрила на детето;
- Плана за развитие на Община Лом.

Стратегията за професионалното образование е разработена на базата на задълбочен анализ на:

- резултатите от европейски и национални проекти и програми;
- резултатите от държавните зрелостни и държавните квалификационни изпити ;
- направената самооценка на качеството на образованието в училището;
- анализ на съществуващите учебни планове за средните професионални училища.

1. Анализ на състоянието на ПГСС „Дунавска земя“:

Професионална гимназия по селско стопанство „Дунавска земя“ в с. Ковачица е единствената селскостопанска гимназия в община Лом. Професия „Техник-растениевъд“, специалност „Трайни насаждения е единствената такава паралелка на територията на общината, а специалността е включена в списъка със специалности от професиите, по които е налице очакван недостиг на специалисти на пазара на труда през учебната 2024/2025 година. Училището се финансира от бюджета на община Лом. В ПГСС „Дунавска земя“ се обучават ученици от следните общини: Лом, Вълчедръм, Козлодуй, Якимово, Брусарци.

Село Ковачица е разположено в Западната Дунавска равнина и основният поминък на населението е земеделието, което благоприятства години наред да се осъществява прием по професията. Първичният сектор е важен отрасъл в икономическата структура на Северозападния район, който се отличава с висок потенциал за развитие на селското стопанство. Структурата на селското стопанство в този район е представена от растениевъдство и животновъдство.

- **План-прием:** ПГСС „Дунавска земя” осъществява прием на ученици след основно образование по професия „Техник растениевъд, специалност „Трайни насаждения” през последните три учебни години. Училището организира обучение и за придобиване на правоспособност за водачи на МПС – категории В и ТкТ.

- **Ученици:** В ПГСС „Дунавска земя” се обучават ученици в дневна и самостоятелна форма на обучение. Учениците участват в състезания по професии и се представят добре. Печелят призови места и в спортните състезания на общинско и областно ниво. В училището ни има утвърдени традиции за честване на училищни и национални празници.

- **Кадрова осигуреност:** По всички предмети от училищния учебен план учителите са правоспособни. В училището работят директор, заместник-директор, учебна дейност, 5 старши учители, 4 учители, 2 старши възпитатели. 1 учител притежава втора професионално-квалификационна степен, 3 - трета ПКС, 2- четвърта ПКС, 4 – пета ПКС и 3 са без ПКС. Непедагогическият персонал се състои от 10 човека - 1 гл. счетоводител, 1 – ЗАС, 1 – готвач и домакин; 2 бр. пазачи, 1 – шофьор, 1бр. пазач - портиер, 2 чистачи и 1 образователен медиатор.

- **Материално-техническа база.** Учебният процес се провежда в специализирани кабинети. Училището разполага с един компютърен кабинет, а цялата сграда е свързана с оптичен интернет. За обучението по учебна и производствена практика разполагаме с оборудвани работилници, училищна градина и училищна ферма. Учениците от специалността „Техник растениевъд – Трайни насаждения ” провеждат учебните и производствените практики на реални работни места в зависимост от възможностите на училището. ПГ по СС „Дунавска земя“ притежава автобус, трактор, библиотека, фитнес зала, зала за тенис на маса, физкултурен салон, спортна площадка. Наличната МТБ непрекъснато се ремонтира и осъвременява.

Във основа на анализа на състоянието на ПГСС „Дунавска Земя”, с. Ковачица е изготвена обобщена оценка на силните и слабите страни, възможностите и заплахите, като основа за формулиране на приоритетите и оперативните цели за развитие.

SWOT - анализ

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> • Действащо национално законодателство, хармонизирано с европейското, с регламентирани ясни правила и норми • Професионално образование по професии, съобразени с плана за развитие на Северозападния район и ориентирани с очаквания недостиг на пазара на труда и СТЕМ професии • Прилагане на съвременни методи на обучение • Високо качество на професионалното образование и обучение, основаващо се на дългогодишни традиции • Многообразие на извънкласни и извънучилищни форми • Създадени условия за интеграция на деца от малцинствата • Индивидуален подход и дейности с изявени или изоставящи ученици • Създадени възможности за провеждане на учебна и производствена практика в реални условия • Обновена материално техническа база. • Висококвалифицирани педагогически кадри с дългогодишен педагогически опит • Възможност за участие на училището по национални програми и проекти • Налична материално техническа база – специализирани кабинети и работилници за практически занятия. Осигурено обучение за водачи на МПС, категория „В“ и „Ткт“. • Осигурени видео наблюдение и пропускателен режим • Изградено партньорство с браншови организации: БОМАР-ТРЕЙД; ХЕРА- АГРО; ЗП- Сергей Станков. • Изградена овощна градина и лозово насаждение във връзка с откриване на новата специалност „Трайни насаждения“. • Създаден Обществен съвет , в който влизат общественици, родители и бизнес. • Възможност за формиране на собствени приходи от производствени и други дейности, дарения и спонсорство • За учениците с нисък социален статус училището осигурява: безплатен превоз, безплатно столово хранене , безплатно	<ul style="list-style-type: none"> • Намаляване броя на децата в близките населени места • Ниско ниво на знания на постъпващите ученици – нисък успех • Слаба мотивация на учениците • Нисък % на заинтересованите и активни родители. • Българският език не е майчин. • Нисък социален статус на семействата / липса на средства за учебници и помагала /

<p>общезитие, достъп до зали за фитнес и тенис на маса, компютърен кабинет, интернет, библиотека и стипендии и открита спортна площадка</p> <ul style="list-style-type: none"> Училището разполага с кадри, квалифицирани за работа в мултикултурна среда Участие на училището в различни проекти, с цел уплътняване свободното времена учениците, финансово стимулиране и др. Освен диплома за средно образование, учениците получават и свидетелство за професионална квалификация Отпускане на еднократна стипендия за преодоляване на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа на ученика до образование, или за постигнати високи резултати в образователния процес Осигуряване на възможности за публични изяви на учениците с изявени дарби. Успешно представяне на учениците на състезания по професии на регионално и национално ниво. 	
Възможности	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> Предложения за актуализиране на държавните общообразователни изисквания, учебните планове и програми в полза на часовете по теория и учебна практика, националните изпитни програми, заличаване, трансформиране и създаване на нови специалности в списъка на професиите Предложения за преразглеждане и актуализиране на единните разходни стандарти за професиите и специалностите от направление Използване възможностите на вътрешноведомствения фонд за стимулиране на образованието Стимулиране на изявените ученици и на ученици със социално-финансови проблеми чрез предоставяне на стипендии . Осигуряване на всеки ученик висока степен на функционална грамотност. Изграждане на естетически усет към заобикалящата среда. Развиване и поддържане на физическа работоспособност и подготовка за активен и здравословен начин на живот. Развитие на извънкласните дейности. 	<ul style="list-style-type: none"> Негативна демографска ситуация Все по-ниско ниво на подготовка на новоприетите ученици. За учениците българският език не е майчин. Намаляване на броя на децата в малките населени места Отлив на квалифицирани специалисти от страната, поради недостатъчно възможности за заетост в областта на професионалните им способности Застаряващ състав на учителите Малки възможности за професионална реализация на младите хора Намаляване броя на кандидатстващите в професионалните училища ученици с много добри и отлични възможности Засилване на неграмотността сред младите хора Голям брой на преждевременно отпадащите ученици от образователната система Ниска заинтересованост на родителите. Слаб интерес от страна на бизнеса

- Развиване на условия и среда за реализиране на образователната концепция за „Учене през целия живот”.
- Сътрудничество с държавни, регионални и общински институции, имащи отношение към здравето, обучението и възпитанието на учениците
- Поддържане на постоянен контакт и търсене на съдействие от родителите и настойниците за решаване на възникнали проблеми в образователно-възпитателния процес. Постоянна мотивация на учениците и техните родители.
- Периодично осъвременяване на научната подготовка на учителите
- Обмен на добри практики между учителите в професионалните гимназии чрез участие в национални и международни форуми, конференции, семинари, конкурси;
- Превръщане на ПГ по СС „Дунавска земя”, с.Ковачица в привлекателно място за учене чрез осигуряване на общежитие, транспорт, столово хранене, стипендии, стажове и договори за работа / осигурени от фирми /след завършване на обучението
- Насърчаване на предприемачески дух чрез разширяване на обучението в учебно-тренировъчни фирми; Въвеждане на дуално обучение (обучение чрез работа като форма на партньорство между професионалните гимназии и работодателите)
- Усъвършенстване и разширяване на достъпа в различни форми на обучение;
- Създаване на възможности и условия за иновативни разработки, предлагащи решения на стратегически важни проблеми

Използване на силните страни, така че да не се пропускат наличните възможности:

- За поддържане и повишаване качеството на учебно-възпитателния процес е необходима перманентна професионална квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти и модернизирание на материално-техническата база;
- Стимулиране и разширяване участието на ученици в училищни, общински, регионални, национални състезания;
- Стимулиране на работата по национални и международни програми и проекти;

- Тенденция за изнасяне на учебна и производствена практика в реални условия и задълбочаване на партньорството с работодатели и браншовите организации.

Възможности – неутрализиране на слабите страни:

- Промяна и актуализация на нормативната уредба;
- Съдействие от държавните, регионални и общински институции за регулиране на план-приема в съответствие с приоритетните икономически направления;
- Използване на актуализацията на единните разходни стандарти за професиите и специалностите и на вътрешноведомствен фонд за стимулиране и мотивиране на младите учители и за подобряване на социалния статус на учениците;

Използване силните страни за намаляване на заплахите:

- Осъществяване на силна и съдържателна рекламна кампания, създаване на добър психоклимат в училище, подпомагане и стимулиране на социално слабите ученици и разширяване на извънкласните и извънучилищните дейности.
- Силно партньорство с работодателите с цел осигуряване на работни места и стипендии за учениците.
- Привличане и мотивиране на млади учители чрез създаване на условия за повишаване на квалификацията, участие в национални и международни програми и проекти и като ръководители на ученически отбори, участващи в национални състезания.

Премахване слабите страни за намаляване на заплахите:

- Адекватна нормативна уредба;
- Регулиране на план-приема в полза на професионалните гимназии;
- Неутрализиране на демотивацията на учителите, поради ниски трудови доходи, водеща към застаряване на учителския състав.

2. Визия за развитието на професионалното образование в ПГ по СС „Дунавска земя“, с. Ковачица

ВИЗИЯ:

Подготвяне на квалифицирани специалисти с качествено професионално средно образование в направление „Растениевъдство и животновъдство“, което е приоритетно за Северозападния регион. На територията на област Монтана училището е единственото, което предлага обучение по професия/специалност „Фермер- Производител на земеделска продукция“. Гимназията е ключова за района и се стреми да обучава ученици от всички близки общини, за да задоволи пазара на кадри в тях.

Утвърждаване на ПГ по СС „Дунавска земя“ като конкурентно способно училище, способно да формира в учениците национални и общочовешки добродетели при подготовката им за социализация и професионална реализация. Формиране на знания и личностни умения в учениците за активно взаимодействие със социалната среда, уважение към гражданските права и отговорности, противодействие срещу проявите на агресивност и насилие.

Усъвършенстване на професионалните умения на педагогическия колектив.

МИСИЯ:

Възпитание и обучение съгласно държавните образователни изисквания и стандартите на Европейския съюз в духа на демократичните ценности и свързване на учебната работа с изискванията на гражданското общество, адекватно ориентиране и толерантност в динамично променящия се свят и изграждане на отговорно поведение и участие в училищния и обществения живот.

Усвояване и формиране на общочовешки и национални ценности, развитие на индивидуалността и стимулиране на творческите заложби. Формиране на личности с висока интелектуална и професионална подготовка и култура, с изразено гражданско съзнание и поведение, способни на ефективна обществена реализация.

Мисията е свързана с:

- Подготовката на квалифицирани специалисти с качествено средно професионално образование, съответстващо на изискванията и динамиката на пазара на труда;
- Приложение на съвременни методи на обучение и контрол на качеството на знанията с акцент върху изграждането на необходимия обем от професионални знания, умения и компетенции, необходими за ефективното изпълнение на професионалните роли и функции;
- Приобщаване на учениците чрез учебния процес и практическата подготовка към световните и национални постижения в образователната сфера;
- Създаване на условия за повишаване на степента на образование, квалификация и преквалификация на кадрите по пътя на продължаващото обучение и обучението през целия живот.

Мисията, целите и задачите съответстват и на принципите и нормите за повишаване качеството на образователния процес, на реформата в образоването и са опит да се създадат условия за успешна професионална подготовка на бъдещите кадри за повишаването на инвестициите в човешките ресурси, на качеството на работната сила, нейната пригодност и заетост в условията на икономика, основана на знанието и на високото качество на образованието.

3. Стратегически цели:

- Повишаване качеството на предлаганото образование;
- Да се утвърди самооценяването като подход за осигуряване на качество на професионалното образование;
- Осигуряване на равен достъп на всички ученици до качествено образование;
- Предотвратяване на преждевременното напускане на образователната система;
- Да се усъвършенстват формите и методите, използвани при обучението на учениците, като се осъвремени преподавания материал и се подбере оптимална структура на урока, осигуряваща на ученика достатъчно пълна информация и активно участие в учебния процес;
- Да се засили овладяването на трайни практически знания и навици в областта на растениевъдството, животновъдството и земеделската техника;

- Реализация на годишния план за професионална квалификация на учителите;
- Акцентиране върху използването на съвременни методи и ИКТ в учебния процес;
- Постоянно взаимодействие с училищното настоятелство, родителската общност и институциите;
- Повишаване ефективността на сътрудничество между професионалното образование и бизнеса;
- Образование и обучение по професии и специалности, съобразно изискванията на пазара на труда, националните и европейски приоритети и традиционният облик на училището като професионална гимназия по селско стопанство;
- Участие на училището в национални и европейски програми и проекти;
- Превръщането на училището в притегателен център за младите хора;
- Организиране на различни извънкласни и извънучилищни дейности за ангажиране свободното време на учениците;
- Повишаване на авторитета на училището, на учителя и формиране на чувство за принадлежност у учениците към училището;
- Формиране на потребности, интереси и нагласа за учене и повишаване на професионалните умения и компетенции чрез учене през целия живот;
  - Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозна идентичност на всеки гражданин;
  - Съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност. Изграждане на физически и морално здрави и дееспособни личности, готови да поемат граждански отговорности.

Ключови предпоставки за високо качество на професионално образование и обучение са:

- Квалификация на учителите;
- Учебни планове и учебни програми;
- Материално-техническа база (оборудване и обзавеждане на модернизирани кабинети, работилници и индивидуални работни места за усвояване на практически умения).

4.Приоритети за постигане на стратегическите цели:

Приоритет 1

Осигуряване на качествено средно професионално образование и обучение.

Приоритет 2

Развитие на системата за поддържане и повишаване квалификацията на учителите.

Приоритет 3

Превръщане на училището в място, привлекателно за младите хора.

Приоритет 4

Осигуряване на равен достъп до качествено образование.

Приоритет 5

Предотвратяване на преждевременното напускане на училище.

Приоритет 6

Взаимодействие с родителската общност, училищното настоятелство и бизнеса в региона.

Приоритет 7

Осигуряване на извънкласни форми за свободното време на учениците.

Приоритет 8

Изпълнение на Националната стратегия за „Учене през целия живот”.

Приоритет 9

Участие в национални и европейски програми и проекти.

Приоритет 10

Осъществяване на обучение и възпитание в мултиетническа среда.

Приоритет 11

Подобряване на външната и вътрешната среда на училището.

Заклучение

Стратегията за развитие се основава на принципите и насоките на ЗПУО, приоритетите на МОН и Община Лом и спецификата на учебното заведение.

Стратегията за развитие е разработена в изпълнение на член 263, ал.1, т.1 от ЗПУО и чл.7, ал.1, т.1 от ЗФУКПС.

Стратегията за развитие подлежи на актуализиране.

Стратегията за развитие е основание за съставяне на годишен план за дейността.

Младите хора са особено възприемчива група по отношение справяне с дискриминацията и по-конкретно расизма и ксенофобията и са обвързани с мултикултурното общество. Трябва да се създадат връзки между младежки организации, активно борещи се срещу расизма и ксенофобията. Участието изисква младите хора да придобиват умения и да развиват съществуващите си такива. То предполага постепенен процес на натрупване.

***Района, в който се намира училището е етнически смесен и основните дейности за реализация на целите на Стратегията ,към които да се придържаме са:

-Разработване на училищни и учебни планове и програми: след задълбочено проучване, обсъждане по комисии и предложения на варианти на ПС- за гласуване на най-подходящите в интерес на училището и учениците.

-Оптимизиране и иновиране на методите и средствата и подходите за организация на обучението, работа с родители.

-Социализация и гражданско образование и възпитание на учениците в урочната и извънкласната дейност по изграждане на национални и общочовешки ценности.

-Стимулиране на инициативността и творческата активност на учителите, учениците и родителите.

-Огласяване на резултатите от работата в училище – чрез инф. табла, ПС ,УЧ.

Обществен съвет, изложби, диспути, дискусии, публични изяви и средства за масови комуникации.

Училището трябва да бъде мобилно в своето развитие, за да утвърждава постиженията си.

***За да отчитаме развитието на Гимназията, стратегията ще помогне за утвърждаване на специфичния ѝ облик.

Взаимодействие с извънучилищни институции, организации и партньори:

-Община Лом

-МКБППМН

-Дирекция за социално подпомагане

-ДАЗД

-ЕОП „Развитие на човешките ресурси”

Партньорство с:

-НПО „Амалипе”

Дружество „Знание”

Ф-ма „ПламаАгро“

-Диагностициране и анализ на равнището на културна възпитаност – преобладаващи негативни и позитивни явления в поведението на учениците и техники за коригирането им./Училищна комисия за превенция на противообществените прояви и училищна етична комисия/

Специализиране на училището ни:

-Учебният процес да не е самоцел, а да е обвързан с практиката и интелектуалните потребности на младежите.

- Приобщаващо училище

-Акцент върху професионалното ориентиране на учениците

-Богата извънучилищна и спортна дейност